

“Özbək Vikipediyası”nda Zəngəzur bölməsi

Özbəkistanda Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin layihəsi ilə “Vikipediya” Beynəlxalq Elektron Ensiklopediyasında XX əsrin əvvəllərindən xarici havadarların hərbi-siyasi dəstəyi ilə Ermənistana birləşdirilən qədim Azərbaycan ərazisi Zəngəzur mahalı haqqında özbək dilində bölmə istifadəyə verilib.

Məqalədə qeyd olunur ki, Zəngəzür toponimi "Zəngi" – qədim türk tayfasının adıdır və bu gün də ərazidəki coğrafi toponimlər türk mənşəlidir. Arxiv sənədləri və tarixi faktlar əsasında məlumat verilir ki, 1905–1907-ci, eləcə də 1918–1920-ci illərdə ermənilərin Zəngəzurun azərbaycanlılar yaşayan kəndlərinə hücumları nəticəsində 100-dən çox kənd talan olunub, yandırılaraq yer üzündən silinib. 1920-ci il avqustun 10-da Rusiyanın Qafqaz Bürosunun özbaşına şəkildə Naxçıvanın Şərur-Dərələyəz bölgəsini də Ermənistana vermek bərədə qərar qəbul etdiyi vurğulanır. 1988-ci ildə Qəribi Azərbaycandan bütün soydaşlarımızın qovulduğu və terrora məruz qaldığı, habelə tarixi abidələrin dağıdıldığı qeyd olunur.

Məqalədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Bizim ata-baba torpağıımız olan İrəvan xanlığı, Zəngəzur mahalı, digər torpaqlar indi Ermənistan dövləti üçün torpaq olubdur. Bunlar bizim tarixi torpaqlarımızdır, ancaq biz Ermənistana qarşı torpaq iddiası irəli sürmürük, halbuki sürə bilərik. Çünkü indiki Ermənistanın yerləşdiyi ərazi qədim türk, Azərbaycan torpaqlarıdır" sitatı da yer alıb.

"Zəngəzur dəhlizi" adlı bölümde isə həmin ərazi haqqında məlumatlar öz əksini təpib. Qeyd olunur ki, 2020-ci il sentyabrın 27-də başlamış II Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın əldə etdiyi tarixi qələbənin önəmlı nəticələrindən biri də Naxçıvandan Azərbaycanın əsas

hissəsinə birbaşa uzanan həmin dəhlizin açılması məsələsidir. Burada məlum üçtərəfli Bəyanatın Ermənistanın 30 illik işgalçılıq siyaseti nəticəsində məhdudlaşan iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası və bu istiqamətdə qlobal layihələrin həyata keçirilməsinə hüquqi zəmin yaratdığı da eks olunub.

Bölmədə 2021-ci il oktyabrın 26-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı quruculuq işlərinin təməlqoyma mərasimində iştirakı, erməni işğalçılarından azad edilmiş bölgədə Horadiz-Cəbrayıll-Zəngilan-Ağbənd avtomobil yoluunun açılması barədə məlumatlar və fotosəkillər də özəksini tapıb.

Qulu KƏNGƏRLİ, XQ-nin xüsusi müxbiri

Daskænd